

reasonable classification of risks, which allows them to take into account as a factor in any management activities.

It was determined the characteristics of the innovative project as an object of risk management; detected direction of crisis management enterprise risk-adjusted its investment activities; highlight the major methods to reduce investment risks – diversification, transfer, liability insurance, hedging transactions and leverage.

In conclusion, given that the development of effective risk management technology investment project requires risk characterization and description of the risk situation on the basis of a full and comprehensive information on the state of the object of investment, analysis, processing and evaluation of risk solutions for preventing the formation of risk division of investment risk by transferring it contractors, as well as insurance, development of strategies, tactics and policy management of investment risk.

Keywords: risk, diversification, transfer, liability, hedging transactions, financial leverage.

Тюленєва Ю.В.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Сергієнко Т.С.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

МЕТОДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті систематизовано основні методи оцінки фінансового стану підприємства і зроблено їх порівняльний аналіз.

Ключові слова: аналіз, методи оцінки, фінансовий стан.

Вступ. Роль оцінки фінансово-економічного стану підприємства в нинішніх умовах постійно зростає, адже кожне підприємство самостійно формує стратегію своєї фінансово-господарської діяльності. Внаслідок цього найбільшого економічного ефекту досягають ті суб'єкти господарювання, які найкраще використовують наявні ресурси. При цьому великого значення набуває значення аналізу фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Адекватна оцінка фінансового стану, залучення і високоефективне використання фінансових ресурсів в умовах нестабільного становища вітчизняної економіки є однією з ключових проблем більшості українських підприємств, що зумовлює актуальність досліджень у цьому напрямі.

Питання оцінки фінансового стану знаходять відображення в працях багатьох науковців. Зокрема, при підготовці статті були використані

матеріали таких вітчизняних авторів: А. О. Азарова, Є. М. Андрущак, М. Д. Білик, І. А. Бланк, В. О. Захарченко, Г. І. Кіндрацька, Л. В. Кузьменко, В. П. Москаленко, А. М. Поддєрьогін, А. Г. Семенов, С. І. Счасна, О. Терещенко, та ін. Однак значна кількість досліджень в даній сфері зумовила велику різноманісність методів оцінки і їх тлумачень, тому ми вважаємо за доцільне систематизувати окреслені методи та навести їх порівняльну характеристику.

Постановка задачі. Виходячи з вищезазначеного, метою статті є аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства, визначення їх переваг та недоліків.

Результати дослідження. За умов ринкової економіки фінансова робота на підприємстві, насамперед, спрямована на залучення фінансових ресурсів для забезпечення росту рентабельності, інвестиційної привабливості, тобто поліпшення фінансового стану підприємства. Останній являє собою придатність підприємства щодо фінансування своєї діяльності, характеризує забезпеченість підприємства фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства, доцільність їх розміщення й ефективність використання, фінансові відносини з іншими юридичними і фізичними особами, платоспроможність та фінансову стійкість [1, 2, 3, 4].

Фінансовий стан підприємства характеризується сукупністю параметрів, які виражають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів підприємства [5]. А його оцінка є необхідною умовою для ефективного управління підприємством, для розміщення та використання ресурсів підприємства.

Для досягнення основної мети аналізу фінансового стану підприємства можуть застосовуватися різні методи аналізу. Методи фінансового аналізу – це комплекс науково-методичного інструментарію для оцінки фінансового стану підприємства [6].

Виділяють п'ять основних методів оцінки фінансового стану підприємств: беззбитковий, інтегральний, коефіцієнтний, комплексний, рівноважний [7]. Додатково виокремлюють ще декілька методів: скорінговий [8], метод застосування автоматизованих засобів розрахунку, дискримінантного аналізу [9, 10, 11]. Всі ці методи систематизовано та виокремлено їх переваги і недоліки (табл. 1).

Оцінка фінансового стану повинна бути аргументованою і об'єктивною, оскільки помилки у висновках призводять до збитків або недоотримання бажаного рівня прибутку. Як видно з таблиці 1, кількість методів оцінки фінансового стану досить значна, що відкриває аналітикам широкі можливості для дослідження фінансового стану кожного конкретного підприємства.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика методів оцінки фінансового стану підприємства

Метод оцінки	Характеристика	Переваги	Недоліки
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Коефіцієнтний	Найпоширеніший метод, в основу якого покладено розрахунок системи коефіцієнтів, що характеризують фінансову стійкість, ліквідність, ділову активність та рентабельність підприємства.	Існують точні формули для розрахунку кожного коефіцієнта.	Багато коефіцієнтів, які нерівномірно змінюються в часі, що викликає труднощі формулювання однозначних висновків щодо якості зміни фінансового стану підприємства; відсутність нормативних значень більшості коефіцієнтів.
Комплексний	Передбачає аналіз показників діяльності підприємства в динаміці за двома напрямками: аналіз показників хорошого фінансового стану та показників незадовільного фінансового стану	Метод дає змогу виявити проблемні напрями в діяльності підприємства та досліджувати причини, що їх зумовили.	Складно зробити обґрунтовані висновки про фінансовий стан підприємства. Метод трудомісткий, обмежений у практичному застосуванні, особливо в разі проведення оперативної оцінки фінансового стану.
Інтегральний	Передбачає розрахунок інтегрального показника на базі узагальнених показників.	Необмежена можливість доповнення аналітичних показників і коефіцієнтів, якщо виникає потреба доповнити інтегральний показник.	Недоліки такого методу є такими самими, як і коефіцієнтного.
Беззбитковий	Основою є роль операційного важеля у формуванні результатів діяльності підприємства, та	Як критерій фінансового стану підприємства виступає запас фінансової міцності підприємства: чим	Метод не узгоджується з такими сторонами оцінки діяльності підприємства, як ліквідність,

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
	можливості управління його витратами й результатами для досягнення необхідних показників безбитковості.	вищий запас фінансової міцності у відсотках, тим стійкіший фінансовий стан підприємства	рентабельність та ділова активність, тобто потребує подальшого розвитку.
Рівноважний	Базується на досягненні рівноваги між ліквідними потоками у сфері господарсько-інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Перша є зоною створення коштів, а друга – зоною їх споживання.	Рівність між потоками з протилежного знаку створює ситуацію ідеальної фінансової рівноваги. Тобто візуалізується оптимальний стан.	Метод не узгоджується з такими сторонами оцінки діяльності підприємства, як ліквідність, рентабельність та ділова активність.
Скорінгований	Передбачає присвоєння певної кількості балів основним показникам, що характеризують фінансовий стан підприємства, відповідно до інтервалів їх значень.	Значно полегшує роботу фінансових аналітиків. Загальна кількість балів дає можливість віднести фінансовий стан об'єкта до одного з типів (критичний, нестабільний та стабільний).	Метод не дає можливості конкретизувати фінансовий стан підприємства в межах визначеного типу.
Метод дискримінантного аналізу	Використовується для визначення ризику банкрутства підприємств.	Може використовуватися і для визначення стійкості фінансового стану підприємства	Необхідність вибору найбільш адекватної моделі для певного підприємства, тобто потреба у великому банку даних моделей.
Метод застосування автоматизованих засобів	Передбачає залучення певного математичного апарату з використанням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж, генетичних алгоритмів. Нині метод є найменш застосовуваним.	Дає змогу проводити точний та глибокий аналіз фінансового стану, прискорити процес прийняття рішень, зменшити його ризик та підвищити ефективність оцінки; позбавляє зайвих витрат на оплату праці експертів.	Суб'єкт оцінки вкладає кошти в придбання або розробку системи підтримки прийняття рішень на основі вказаного методу, які є обґрунтованими в умовах сучасної економіки.

Джерело: сформовано автором за даними [7, 8, 9, 10, 11].

Висновки. Проведене дослідження дає підстави для таких висновків:

1) аналіз фінансового стану підприємства в умовах ринкової економіки відіграє значну роль для забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності і ліквідності, а також забезпечує керівництво оперативною інформацією, яка дає змогу прийняти управлінські рішення і запобігти негативним наслідкам;

2) існує багато універсальних методів оцінки фінансового стану підприємства (беззбитковий, інтегральний, коефіцієнтний, комплексний, рівноважний скорінговий, метод застосування автоматизованих засобів розрахунку, дискримінантного аналізу та ін.), що пов'язано зі значною різноманітністю підприємств за обсягами, сферою діяльності, способом фінансування тощо. Основні з них систематизовано та наведено їх переваги і недоліки (див. табл. 1).

Напрямами подальших досліджень є систематизація переваг і недоліків існуючих методів комплексної діагностики фінансового стану підприємств та розробка пріоритетного напрямку їх удосконалення для їх перспективного застосування на підприємствах України з урахуванням широкого спектру мікроекономічних факторів.

Список використаних джерел

1. Азарова А.О. Математичні моделі та методи оцінювання фінансового стану підприємства [Монографія] // А.О. Азарова, О.В. Рузакова. – Вінниця: ВНТУ. – 2010. – С. 9.
2. Кузьменко Л.В. Фінансовий менеджмент [навчальний посібник] // Л.В. Кузьменко, В.В. Кузьмін, В.М. Шаповалова. – Херсон. – 2003. – С. 15.
3. Бланк И.А. Финансовая стратегия предприятия / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр: Эльга, 2004. – 720 с.
4. Фінансова стратегія в управлінні підприємствами: монографія / А.Г. Семенов, О.О. Єропутова, Т.В. Перекрест та ін. – Запоріжжя : КПУ, 2008. – 188 с.
5. Фінанси підприємств / [А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк, С.О. Булгакова та інші]: під ред. А.М. Поддєрьогіна. – [6_е вид.] – К. : КНЕУ, 2006. – 552 с.
6. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: Підручник / За ред. проф. А.Г. Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 487 с.
7. Захарченко В.О., Счасна СІ: Систематизація методів оцінки фінансового стану підприємства // Фінанси України. – 2005. – № 1. – С. 137-144.
8. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств // Фінанси України. – 2005 – № 3. – С. 117 – 128.
9. Андрущак Є.М. Діагностика банкрутства українських підприємств // Фінанси України. 2004. – № 9. – С. 118 – 124.
10. Терещенко О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства // Економіка України. – 2003.- № 8. – С. 38 – 44.
11. Москаленко В.П., Пластун О.Л. Комплексна оцінка фінансового стану // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6. – С. 180-191.

Тюлентва Ю.В.

к.э.н., доцент НТУУ «КПІ»

Сергієнко Т.С.

студентка НТУУ «КПІ»

МЕТОДЫ ОЦЕНКИ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

В статье систематизированы основные методы финансового состояния предприятия и сделан их сравнительный анализ.

Ключевые слова: анализ, методы оценки, финансовое состояние.

Tiulenieva Iu., Sergienki T.

METHODS FOR EVALUATION OF THE FINANCIAL CONDITION OF THE ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS

In the article the basic methods of financial condition of the company and made a comparative analysis.

Keywords: analysis, methods of estimation, the financial position.

Хринюк О.С.

к.е.н., доцент ФММ НТУУ «КПІ»

Бабич І.В.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ЗАХОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ПРИБУТКОВОСТІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «СВС»

Робота присвячена дослідженню ефективності підприємства в умовах ринкових відносин, а також розробці заходів управління нею з метою підвищення прибутковості підприємства.

Проаналізовано ефективність діючої стратегії підприємства та запропоновані заходи, здатні підвищити прибутковість підприємства і розглянута їх доцільність.

Ключові слова: прибутковість, інноваційні шляхи досягнення цілей, ефективність.

Вступ: Прибуток один з основних фінансових показників плану й оцінки господарської діяльності підприємств. За рахунок прибутку здійснюється фінансування заходів щодо науково-технічного і соціально-економічного розвитку підприємств, збільшення фонду преміювання праці працівників. Він є не тільки джерелом забезпечення